

PERSDOSSIER

Tentoonstelling "MONSTER: WIE BEN JE?"

Van 21 oktober tot 6 november 2010

*Oude Kerk van Sint-Agatha-Berchem
Kerkplein
1082 Sint-Agatha-Berchem*

Introductie

De gemeente Sint-Agatha-Berchem organiseert binnen de muren van de gerestaureerde en tot cultureel centrum omgebouwde Oude kerk, nu voor de derde keer op rij, een thematentoonstelling rond Halloween. Voor de setting en uitwerking tekent de vzw Promo Art.

De oude kerk van Sint-Agatha-Berchem, een van de mooiste plekjes van de gemeente, werd volledig gerestaureerd en tot cultureel centrum omgebouwd. Aan de oude kerk, op een boogscheut van het Dr. Schweitzerplein, krijg je een authentiek beeld van de vroegere kern van de gemeente. Een stille getuige van het landelijke en agrarische verleden van het voormalige dorp waarvan de sporen teruggaan tot 1132. De kerk zou tot 1258 hebben toebehoord aan de moederparochie Wommel.

Precies op deze plek, met dat bijzonder rijke verleden, organiseert de gemeente Sint-Agatha-Berchem de tentoonstelling "Monster: wie ben je?".

1. De tentoonstelling:

Dwaal door een mistige wijk in het Londen van de 19de eeuw. Maak kennis met een niet zo ver, edoch zeer afwijkend en bizar, verleden onder de heerschappij van Queen Victoria. Ontdek hoe de gewone man toen leefde en hoe ziekten zich algemeen verspreiden en dood en ontredde zaaiden. En, alsof al die ellende en vervloeking nog niet volstonden, zorgt de hand van 'Jack the Ripper' voor extra huivering! Precies in die tijd maakten spektakels met monsters - Freak shows - furore. Wie zijn echter die door het leven geteisterde wezens, hoe leven ze? Waarom worden ze monsters genoemd? Wat hebben ze in hemelsnaam misdaan om op die manier door moeder natuur te worden bejegend? En die man achter dat gordijn, die ook wel *The Elephant Man* wordt genoemd, wie is hij in werkelijkheid? Waarom kreeg hij zoveel aandacht? Wie zijn die *vreemde* mensen die ook vandaag, vaak gewoon op straat, ons pad kruisen? Sommigen leven anders dan wij. Sommigen *zien* met hun handen, anderen roepen bij het praten...

Wie zijn ook die wonderlijke wezens en schepselen die ons ons hele leven lang omringen? Ze zijn zo klein dat je ze niet met het blote oog kunt zien. En nochtans leven ze met miljoenen in onze matrassen en hoofdkussens!

In een tot de verbeelding sprekende setting, die je meteen bij de keel grijpt, dompelt de tentoonstelling "Monster: wie ben je?" je onder in een verhaal waar werkelijkheid en verbeelding verworden tot een onontwarbaar kluwen. Met een knipoog en een kwinkslag leren we dat we ons maar best open kunnen stellen voor al wat enigszins afwijkt van wat wij als normaal beschouwen.

De Dienst Preventie pakt opnieuw uit met een intrigerende tentoonstelling voor jongeren waar je op ludieke wijze langsheen een uitgekiend parcours van de ene verrassing in de andere valt en je kennis van het ongewone aardig wordt bijgespijkerd! Aan het eind van de tentoonstelling vind je een interactieve ruimte waar het verhaal concreet wordt toegelicht.

- Een tentoonstelling waar visuele kunst met driedimensionale decors aangrijpend worden gecombineerd met 'levensechte' scènes;
- De tentoonstelling loopt van 21 oktober tot 6 november 2010. Dat is de periode van de herfstvakantie met Halloween en het allerheiligenfeest. Er is een dagelijkse permanentie voorzien en er worden rondleidingen georganiseerd. De vernissage van de tentoonstelling vindt plaats op woensdagavond, 20 oktober 2010.
- De tentoonstelling is ondergebracht in de Oude kerk van Sint-Agatha-Berchem en is volledig uitgewerkt in de twee landstalen.
- De tentoonstelling richt zich uiteraard tot kinderen (dankzij de speelse en interactieve aanpak), maar laat tegelijk ook de volwassenen niet onbewogen. De tentoonstelling wordt in tal van scholen gepromoot en er zijn voor het onthaal van leerlingen en groepen specifieke openingsuren ingepland.

2. Organisatie:

Preventiedienst van de gemeente van Sint-Agatha-Berchem

Mevrouw Sophie Bastiaens

Koning Albertlaan, 33

1082 Sint-Agatha-Berchem

sbastiaens@1082berchem.irisnet.be

In samenwerking met de schepen voor Jeugd van Sint-Agatha-Berchem,

de heer Vande Weyer

Koning Albertlaan, 33

1082 Sint-Agatha-Berchem

mvandeweyer@1082berchem.irisnet.be

Promo Art vzw (tentoonstellingsconcept)

promoart3000@yahoo.fr

3. De tentoonstelling:

“Monster: wie ben je?”

4. Doelpubliek:

Berchemnaren en niet-Berchemnaren vanaf 6 jaar. Bedoeling is om een zo ruim mogelijk publiek aan te spreken, maar vooral Nederlandstalige en Franstalige kinderen, evenals instellingen en verenigingen die binnen de grenzen van de gemeente actief zijn. De tentoonstelling heeft dan ook een sterk interactief karakter.

Uiteraard wordt de tentoonstelling ook buiten de grenzen van de gemeente gepromoot. Zo worden er in heel het Brusselse Gewest, maar evenzeer in de aangrenzende gemeenten en in beide andere Gewesten van het land, wervende reclamecampagnes uitgerold.

5. Geschiedenis:

Het wordt stilaan een traditie. Al enkele jaren organiseert de Preventiedienst van de gemeente Sint-Agatha-Berchem rond de periode van Halloween een op kinderen gericht evenement (Stoet en Griezelseestenbal). Met deze activiteit wordt de Berchemse jeugd rechtstreeks aangesproken.

In het verlengde van het weergaloze succes van dit feest (zowel voor de kinderen als voor de ouders), wou de Preventiedienst, naast het speelse en ludieke karakter van het Halloween gebeuren, een meer culturele en pedagogisch verantwoorde activiteit uitwerken.

Zo werd al in 2007 rond Halloween een eerste tentoonstelling opgezet met als thema: "Heksen: mythe of realiteit". In die tentoonstelling werd het fenomeen heks vanuit verschillende standpunten benaderd: historisch, wetenschappelijk, ludiek, pedagogisch, ... Ook de problematiek van het 'verschillend zijn' van anderen (fysiek, aard, cultuur, ...) werd belicht. Tegelijk werd aan de hand van een soort van 'opiniebalans' de bezoekers naar hun mening gevraagd.

In 2008 werd in diezelfde periode een tweede tentoonstelling georganiseerd met als thema "Volbloed vampiers".

In 2009 werd in diezelfde periode een derde tentoonstelling georganiseerd met als thema "Er was een... Fairies".

Gezien het succes van de eerste editie (meer dan 2.300 bezoekers in 11 dagen), evenals van de tweede tentoonstelling (2.954 bezoekers gespreid over 16 dagen) en de derde tentoonstelling (2.780 bezoekers), wordt tijdens deze vierde editie de monsterswereld belicht. En uiteraard is het de bedoeling om dit project een vaste stek te geven op de jaarkalender met festiviteiten van de gemeente.

6. Doestellingen:

- Het publiek kennis laten maken met een cultureel gebeuren;
- Het evenement laten uitgroeien tot een artistiek gebeuren waar de bezoeker van de ene in de andere verrassing tuimelt;
- Halloween kent ook in onze contreien meer en meer bijval, maar over wat het feest precies betekent, doen de vreemdste verhalen de ronde. Ook Sint-Agatha-Berchem wil Halloween vieren, maar wenst er tegelijk een historische en didactische dimensie aan vast te knopen, waarbij de verbeelding de vrije loop wordt gelaten, maar evenzeer een en ander aan de realiteit wordt getoetst.
- Het publiek kennis laten maken met een 'bizarre' wereld waarbij 'angst' niet op de eerste plaats komt;
- Alle leeftijdscategorieën bij het gebeuren betrekken;
- Nederlandstaligen en Franstaligen samenbrengen;
- Het publiek doen nadenken over wat 'legende' en wat 'werkelijkheid' is;
- Het publiek doen nadenken over wat geloof en overtuiging betekent;
- Het publiek doen nadenken over het ontdekken van de 'Andere'.
- Het concept 'tolerantie' bevorderen;
- Het zich opnieuw in vraag stellen met betrekking tot wat we met de ogen werkelijk zien, het geconfronteerd worden met de realiteit, ...
- Het kritisch vermogen bevorderen;
- De verbeeldingskracht ontwikkelen;
- Het publiek iets bijbrengen;

- Halloween op een andere manier beleven;

7. Middelen:

- Halloween kent ook in onze contreien meer en meer bijval, maar over wat het feest precies betekent, doen de vreemdste verhalen de ronde. Ook Sint-Agatha-Berchem wil Halloween vieren, maar wenst er tegelijk een historische en didactische dimensie aan vast te knopen, waarbij de verbeelding de vrije loop wordt gelaten, maar evenzeer een en ander aan de realiteit wordt getoetst.
 - Het Londen van de 19de eeuw. Het maatschappelijke en politieke leven. Hoe leefde men in die tijd? En hoe was het met de hygiëne gesteld? Welke ziekten vreesde men? Wat was het volk bang voor?
- Terwijl heel wat mensen nog erg huiverachtig staan tegenover wat ze niet begrijpen of tegenover wat “anders is dan zij”, wordt met deze tentoonstelling aangetoond dat al wat afwijkend is, niet noodzakelijk negatief is en dat ongeacht wie of wat men is, iedereen recht heeft op eerbied voor zijn persoon.
 - “Freak shows”, wat zijn dat? Hoe zijn ze ontstaan? Wat was de aanzet? Gaat het hier om echte acteurs? Hoe leefden ze? In welke mate verschillen ze van de anderen? Precies rond het thema “anders zijn” en “eerbied voor wat anders is dan wij”, weeft deze tentoonstelling een verhaal.
 - In die tijd bracht een misvormd persoon heel wat volk op de been. Daarbij was spottend misprijzen nooit uit de lucht. Maar, waarom dan toch? Wat waren precies de levensomstandigheden van “The Elephant man”? Welke man van vlees en bloed met zijn eigen gevoelens gaat er achter dit vreemd uiterlijk schuil?
 - Ook de medische wetenschap, en in het bijzonder de leer die zich toespitst op het bestuderen van misvormingen (teratologie), ontwikkelt zich met rasse schreden en tracht op die manier vooruitgang te boeken in het verschijnen van aangeboren misvormingen.
 - Wie zijn die wezens die zien met hun handen en wie zijn die wezens die er anders uitzien dan wij?
- Monsters zijn ook een vruchtbare bron van inspiratie voor de zevende kunst. Sommige films nemen daarbij als uitgangspunt echt gebeurde verhalen van echte mensen en doen ons op die manier nadenken over zin en onzin van dat alles.
 - Wie zijn ze? Welke mens gaat er schuil achter die verschijning? Welke emoties roept dat bij ons op?
- Er bestaan nog andere monsters die je met het blote oog niet kunt zien, maar die welig tieren in en onder onze matrassen!
 - Hoe zien ze eruit? Welke rol spelen zij en hoe kunnen we ons beschermen tegen de ziekten die zij verspreiden?
- De tentoonstelling mikt tevens op een zeer jong publiek en is dan ook erg speels en interactief opgevat.
 - Langsheen het parcours van de tentoonstelling dompelen de tot de verbeelding sprekende decors de bezoekers onder in de wereld van de 19de eeuw. De (aller)kleinsten vinden in elk van de onderdelen van de tentoonstelling een interactieve toepassing.

Daarnaast is er een speciale interactieve ruimte waar ze de verworven kennis op speelse wijze kunnen toetsen aan de werkelijkheid.

8. Scenografie:

- De bezoeker wordt via een bijzonder spectaculaire enscenering ondergedompeld in de wereld van de 19de eeuw.
- Het leven in de tijd van Queen Victoria wijkt in menig opzicht af van wat wij vandaag de dag kennen. Hoe leefde Jan met de pet in die tijd? De bezoeker duikt een donkere straat in waar hij kennismaakt met de geuren die toen deel uit maakten van het leven van alledag (geurpalen), maar ook met de ongezonde leefomstandigheden en ziekten die het lot waren van de gewone man.
- Ziekten verspreiden zich, maar hoe gaat dat precies in zijn werk? Wat waren de hygiënische leefomstandigheden van het gewone volk?
- Het is een vreemde tijd en “Freak Shows”, letterlijk “tentoonstelling van wangedrochten of monsters”, moeten voor ontspanning zorgen. Wie zijn die acteurs met bizar uiterlijk? Hoe leven ze? En wat is hun verhaal? Waarom prikkelden ze de nieuwsgierigheid van zo velen?
- Wie is die man, daar in de verte, waarvan we enkel een misvormde schaduw zien? Waarom onttrekt hij zich aan het oog? Achter dat misvormde uiterlijk gaat echter een gevoelig man schuil. Leer “The Elephant man” wat beter kennen. Aan welke ziekte lijdt hij? Welk verhaal doet over zijn ziekte de ronde?
- De waarheid is echter wat ze is: er bestaan mannen en vrouwen die verschillen van wat voor ons gangbaar is en die onze aandacht trekken. Wat is hun leed, wat is hun pijn en hoe beleven zij het allemaal? Welke talenten ontwikkelen zij?
- Vervolgens treedt de bezoeker de wereld binnen van monsters die je niet met het blote oog kunt zien, maar die weldegelijk onder ons leven! Hoe zien zij er uit en zijn ze gevaarlijk? Je kunt ze ‘bewonderen’ onder een microscoop!
- En dan maakt de bezoeker kennis met de monsters uit de filmwereld. Waar werd voor hen de mosterd gehaald?
- In het laatste deel van de tentoonstelling kan de bezoeker heel wat tijd doorbrengen met interactieve toepassingen. Hier kan hij ook ontdekken hoe het is om te leven als gehandicapte met beperkte mobiliteit, ...

PRAKTISCHE INFORMATIE

Tweetalige tentoonstelling;

Van 21 oktober tot 6 november 2010 in de oude kerk van Sint-Agatha-Berchem.

Openingsuren: van 13u tot 18u.

Matinees voorbehouden aan scholen: na afspraak op email: sbastiaens@1082berchem.irisnet.be

Vernissage: 21 oktober vanaf 18u30 in de oude kerk van Sint-Agatha-Berchem.

Prijs: gratis voor iedereen.

Bereikbaarheid:

Metro: Simonis/Weststation

Tram: 19/82

Bus: 20/84/85

Animaties

Mogelijkheid tot rondleiding met gids op verzoek.

Reservering: sbastiaens@1082berchem.irisnet.be – informatie: 02/465.99.15 of 0478/45 57 67